

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 13C/148/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714207720
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Šťastná
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:8714207720.22

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňou JUDr. Katarínou Šťastnou, v spore žalobkýň: 1/ C. Š., F.. XX.XX.XXXX, J.C. H. H. XXXX/X, A., 2/ Mgr. E. Ď., F.. XX.XX.XXXX, A. XXXX/XX, U., obe právne zastúpené JUDr. Ing. Peter Grendel, PhD., advokát, Trieda SNP 42, Košice, proti žalovaným: 1/ Generali poisťovňa a.s., Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO : 35 709 332, právne zastúpený: MST Partners s.r.o., Laurinská 3, Bratislava, IČO : 36 861 545, 2/ I. H., F.. XX.XX.XXXX, W. Č.. X, H., právne zastúpený : JUDr. Lukáš Kišeľak, advokát, Jarková 63, Prešov, o náhradu nemajetkovej ujmy 500.000,- Eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 15.000,- € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

II. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 15.000,- € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietla.

IV. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

V. Štát má voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci samej.

odôvodnenie:

1. Predmetom tohto sporu je návrh žalobkýň, ktorým žiadajú, aby žalovaní boli spoločne a nerozdielne zaviazaní zaplatiť každej žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške po 250.000,- € z dôvodu, že žalovaný 2/ je vinníkom dopravnej nehody zo dňa XX.XX.XXXX, pretože nedal prednosť chodcovi E.. D. J., spôsobil mu nehodou zranenia a dňa XX.XX.XXXX došlo k úmrtiu E.. D. J.. Žalobkyne majú za to, že žalovaný 2/ im svojim konaním zasiahol do ich osobnosti v časti súkromného a rodinného života výrazným spôsobom, nakoľko nebohý bol ich otcom, mali s ním veľmi silné citové a rodinné väzby, bol pre ne vždy oporou a s jeho náhlym odchodom sa nedokážu vyrovnáť.

2. Obaja žalovaní so žalobou nesúhlasili a navrhovali ju zamietnuť.

3. Žalovaný 1/ namietal svoju pasívnu vecnú legitimitáciu, pretože bol toho názoru, že v súlade so súčasným právnym poriadkom SR poisťovateľ nie je povinný za poisteného platiť žiadne nároky týkajúce sa nemajetkovej ujmy pozostalým. Rozsah plnenia poisťovateľa za poisteného v prípade škodovej udalosti stanovuje § 4 ods. 2 zákona č. 381/2011 Z. z. (ďalej aj ako " zákon o PZP ") striktným

spôsobom, pričom v uvedenom ustanovení nie je zahrnutá povinnosť poisťovateľa plniť nemajetkovú ujmu v peniazoch pozostalým. V súvislosti so smrťou zosnulého je v § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o PZP uvedené iba to, že sa uhrádzajú náklady pri usmrtení. Z uvedeného vyplýva, že súčasťou poistného krytia nie je nemajetková ujma upravená v § 13 OZ.

4. Okrem nedostatku pasívnej vecnej legitímácie považoval žalovaný 1/ nárok za nedôvodný aj s poukazom na to, že zosnulý E.. J. mal v čase smrti 84 rokov. Dopravná nehoda sa stala dňa XX.XX.XXXX, avšak E.. J. zomrel dňa XX.XX.XXXX t.j. až tri mesiace po dopravnej nehode, pričom v samotnom rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 13.6.2013 č. k. 4T/87/2013-294 sa uvádza, že spolupôsobiacou príčinou smrti bolo zlyhanie chronicky chorobne poškodeného srdca ťažkého stupňa pri skôrnatení vencovitých tepien srdca ťažkého stupňa. Na základe veku zosnulého a jeho nepriaznivého zdravotného stavu pred nehodou tak absentuje priama príčinná súvislosť medzi nehodou a smrťou nebohého E.. J.. Taktiež výšku požadovanej nemajetkovej ujmy považoval žalovaný 1/ za neprimeranú. V súčasnej praxi, kedy je žalovaným subjektom vinník nehody, sa takéto excesné výšky plnení v podobných prípadoch vôbec nevyskytujú. Má za to, že suma nemajetkovej ujmy nemôže byť bezhraničná, o to viac v prípadoch, keď sa už pozostali živili sami, mali vlastné rodiny, zo strany zosnulého už nebolo možné očakávať plnenie vyživovacej povinnosti a ani jeho plnohodnotnú schopnosť pomáhať svojim blízkym. Žalovaný vyjadril ľútosť nad smrťou zosnulého, avšak podľa jeho názoru pre všetky uvedené dôvody ho nie je možné zaviazat' na náhradu škody.

5. Žalovaný 2/ navrhoval žalobu zamietnuť z dôvodu, že nie sú splnené žiadne hmotnoprávne a ani procesnoprávne predpoklady preto, aby súd mohol voči jeho osobe vyhovieť žalobe žalobkyní čo i len sčasti. Mal za to, že žalobkyne nijako nedokázali vznik zásahu do ich osobnostných práv a najmä vysokú, či mimoriadnu mieru intenzity takéhoto zásahu, tak ako to má na zreteli § 13 ods. 2 OZ, nakoľko skutočnosti uvádzané v podanej žalobe sú vyjadrené len vo všeobecnej rovine. Podľa jeho názoru nie každý zásah do osobnostných práv zakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a vyjadril presvedčenie, že priznanie takejto formy satisfakcie je krajným prostriedkom zadosťučinenia. Poukázal, že otec žalobkyní mal v čase smrti 84 rokov veku a v čase dopravnej nehody ako aj v čase svojej smrti trpel ťažkými zdravotnými problémami, ktoré jednoznačne spolupôsobili pri jeho úmrtí, ktoré nastalo až tri mesiace po dopravnej nehode. Okrem nepreukázanej existencie základu súdne uplatneného nároku žalobkyní namietal žalovaný 2/ aj jeho výšku, ktorá je podľa jeho názoru absolútne neprimeraná a v rozpore s príslušnou právnou úpravou, ako aj dobrými mravmi. Poukázal, že je osobou nemajetnou, pochádzajúcou zo skromných socioekonomických pomerov a je otcom dvoch maloletých detí, ktoré sú na neho odkázané výživou a výchovou. Jediným príjmom štvorčlennej rodiny je jeho príjem - minimálna mzda. Naproti tomu každá zo žalobkyní požaduje od neho žalobou sumu, ktorú nikdy vo svojom živote nie je schopný zarobiť, nie to ešte ušetriť. Aj keď je pravda, že otec žalobkyní zomrel v dôsledku spolupôsobenia následkov dopravnej nehody, ktorú zavinil, išlo však v danom prípade o zavinenie vo forme nedbanlivosti, ktorého spáchanie ľutuje a ťažko sa vyrovnáva s jeho dôsledkom. Určitá satisfakcia bola daná už právoplatnosťou trestného rozsudku, ktorým bol uznaný vinným z prečinu usmrtenia.

6. Súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 11.01.2018 tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol a zároveň rozhodol o náhrade trov konania. Voči tomuto rozsudku podali žalobkyne odvolanie, na základe ktorého odvolací súd uznesením zo dňa 21.09.2018 rozsudok zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

7. Odvolací súd vo svojom uznesení poukázal, že tunajší súd sa v danej veci nevysporiadal so všetkými špecifikami charakterizujúcimi daný spor, čím založil nepreskúmateľnosť rozsudku. Ďalej odvolací súd uviedol, že zodpovednosť žalovaného 2/ za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobností žalobkyní je preukázaná rozsudkom vyhláseným v trestnom konaní sp. zn. 4T 87/2013, pričom došlo k zásahu do práva na ich súkromný a rodinný život, ktorý bol smrťou ich otca natrvalo narušený. Ide pritom o objektívnu zodpovednosť, ktorá je zodpovednosťou nezávisiacou na zavinení. Zaujal stanovisko aj k pasívnej vecnej legitímácii žalovaného 1/ s tým, že s poukazom na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré danú otázku posudzovali, je pasívna vecná legitímácia žalovaného 1/ daná. V ďalšom sa odvolací súd vyjadril k okolnostiam, ktoré je nevyhnutné skúmať a uložil tunajšiemu súdu opätovne posúdiť nárok žalobkyní.

8. Po vrátení veci tunajšiemu súdu na ďalšie konanie súd najprv vyzval strany spory, či medzi nimi nie je možné uzavretie zmiernosti a po negatívnom stanovisku ich následne vyzval, či majú návrhy na doplnenie dokazovania.

9. Žalobkyne nezaslali súdu žiadne vyjadrenie.

10. Žalovaný 1/ doručil súdu vyjadrenie kde uviedol, že žiadne ďalšie návrhy na dokazovanie nemá a trvá na všetkých svojich písomných i ústnych vyjadreniach s tým, že žalobu navrhuje voči svojej osobe zamietnuť.

11. Žalovaný 2/ vo svojom vyjadrení zo dňa 23.08.2019 poukázal, že pasívna legitímácia žalovaného 1/ je daná, pričom námietky žalovaného 1/ o jej nedostatku boli prekonané, a to s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR ako aj Ústavného súdu SR. V súvislosti s posudzovaním otázky, či náhrada nemajetkovej ujmy mala byť pokrytá povinným zmluvným poistením je potrebné poukázať na uznesenie Ústavného súdu zo dňa 16.12.2015 vo veci III. US 646/2015, zo dňa 17.8.2016 vo veci I. US 474/2016 a v neposlednom rade III. US 666/2016 zo dňa 11.10.2016. V uvedených rozhodnutiach Ústavný súd uviedol, že pokiaľ súdy dospeli k záveru o možnosti extenzívneho výkladu pojmu škoda použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení, ústavný súd tento záver nepovažuje za arbitrárny ani inak ústavne neudržateľný. Podľa rozsudku NS SR z 31.07.2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016, škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obetí dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitímovaná (R 61/2018 - Zbierka stanovísk a rozhodnutí NS SR 8/2018).

12. Vo vzťahu k žalobkyniam uplatňovanej výške náhrady nemajetkovej ujmy 500.000,- € poukázal, že pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy by mali súdy v zmysle nálezu ÚS SR pod sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 5.12.2017 zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Zároveň by súdy mali vychádzať aj zo zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov, v zmysle ktorého obeti násilného trestného činu, ktorej bola spôsobená smrť, patrí odškodnenie v maximálnej výške 50-násobku minimálnej mzdy (§ 12 a § 13 cit. zák.). V prípade, ak je obetí násilného trestného činu viac, uvedená suma odškodnenia sa medzi nich rozdelí rovnakým dielom. Posudzovanie výšky nemajetkovej ujmy nemožno v žiadnom prípade znevažovať tým spôsobom, aby bola vnímaná ako „cena ľudského života“. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy nie je kompenzovať fyzickú absenciu zomrelého, ale pokúsiť sa pozostalým nahradiť nemateriálnu ujmu prejavujúcu sa v ich subjektívnych pocitoch. Ani v tejto citlivej otázke nie je možnosť voľnej úvahy súdu neobmedzená, ale aj tu je potrebné rešpektovať princíp legitímneho očakávania, a to nielen na strane poškodených, ale aj na strane povinného subjektu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy musí totižto odrážať všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Na druhej strane, pri zachovaní proporcionality, výška satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne.

13. Žalovaný 2/ dáva do pozornosti rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, konkrétne v prípade P. c/a Slovenská republika. V predmetnom rozhodnutí bola sťažovateľke priznaná nemajetková ujma v sume 25.000,-€, pričom neoprávneným zásahom (nekonaním štátnych orgánov, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k nezabráneniu trestného činu) do jej osobnostných práv bolo usmrtenie oboch jej maloletých detí následkom závažného trestného činu. Náhrada nemajetkovej ujmy priznaná v uvedenom prípade za zásah do práva na súkromie zahŕňajúci aj právo na rodinný život, predstavovala sumu 25.000,- €, pričom išlo o zásah spočívajúci v absolútnom rozvrátení rodinného života poškodenej, nakoľko došlo k súčasnému usmrteniu oboch (jediných) jej detí. Vo vzťahu k jednému dieťaťu by sa teda jednalo o čiastku 12.500,- €. Poukazoval aj na viaceré rozhodnutia okresných súdov, napr. na rozhodnutie Okresného súdu Martin pod sp. zn. 11C/43/2013, ktorým bola pozostalému manželovi a otcovi priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 45.000,- €, za usmrtenie manželky, syna a dcéry pri dopravnej nehode nárazom nákladného motorového vozidla do pred ním idúceho osobného vozidla. Rozhodnutím Okresného súdu Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 5C/63/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/80/2017 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy dcéram 25 a 18 rokov, každej vo výške 26.000,- € a matke 74 rokov 5.000,- € za spoločnú smrť 43 ročnej matky a dcéry a 47 ročného otca. Rozhodnutím Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 6C/18/2016 v spojení s

rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. .zn. 17Co/149/2017 bola priznaná manželke a matke náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 25.000 € a plnoletým synom a bratom vo výške 15.000,- € za spoločnú smrť otca (manžela) a plnoletého syna (brata) pri dopravnej nehode (prechod do protismeru).

14. V ďalšom žalovaný 2/ poukázal, že dopravnou nehodou spôsobené zdravotné komplikácie, ktoré sa pridružili k zdravotným komplikáciám, došlo k úmrtiu nebohého E.. J., ktorý mal v čase svojej smrti 84 rokov veku. Ako pozostalé ostali po ňom dve dcéry - žalobkyne, pričom žalobkyňa 1/ mala v čase smrti nebohého vek 60 rokov a žalobkyňa 2/ vek 59 rokov. Žalobkyňa 2/ podľa svojej výpovede 30 rokov nežila v obci Levoča, kde dlhodobo žil nebohý E.. J., ale bola odsťahovaná v obci Humenné. Žalovaný 2/ prejavil ľútosť nad smrťou a ospravedlnil sa pozostalým žalobkyniam. Súčasne by mal súd zobrať na zreteľ jeho majetkové pomery, že je nemajetný, nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, nie je vlastníkom žiadneho motorového vozidla a výška jeho príjmu zodpovedá sume o niečo vyššej ako minimálna mzda. Z uvedeného príjmu musí zabezpečovať financovanie výchovy a výživy svojich dvoch nezaopatrených detí, ktoré sa sústavne pripravujú na výkon povolania denným štúdiom, ako aj spoločnú domácnosť.

15. Žalovaný 2/ trval tiež na tom, že žalobkyne doposiaľ nepreukázali základ svojich nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch mimo svojich účastníckych výpovedí a mal tiež za to, že si odporujú vo vyjadreniach, ktoré sa týkajú zdravotného stavu ich otca, preto žalovaný 2/ navrhol doplniť dokazovanie o posúdenie dlhodobého zdravotného stavu a liečby srdcovocievnych ochorení a chorôb, ako aj kostrového systému nebohého E.. D. J. v čase pred dopravnou nehodou, za týmto účelom vyžiadať lekársky posudok a určiť percentuálnu mieru zavinenia chronických zmien na zlyhaní srdca vedúceho k úmrtiu. Rovnako tak vyžiadať, či nebohý bol osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a či požiadal o niektorú z foriem sociálnej služby. Navrhované dokazovanie, vrátane ustálenia dátumov diagnostikovania chorôb a ochorení, ktoré boli prítomné u E.. D. J. ku dňu dopravnej nehody, vrátane medicínskeho ustálenia, prognózy a ich závažnosti, pri posúdení toho, ktoré z nich si vyžadovali liečbu a dodržiavanie liečebného režimu a pri posúdení závažnosti a vplyvu spolupôsobenia týchto chorôb a ochorení na zdravotný stav nebohého ku dňu dopravnej nehody a následného ustálenia toho, či toto spolupôsobenie predstavovalo zvýšenú záťaž na činnosti srdca a krvného obehu, aká by bola prognóza v prípade ich neliečenia a nedodržiavania liečebného režimu, tak aby tieto informácie slúžili na objasnenie dĺžky obdobia, v ktorom rodinný príslušníci E.. D. J. mohli a mali vedieť o závažnosti, prognóze a možných zdravotných následkoch diagnostikovaných ochorení a zároveň tieto informácie by slúžili pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy žalobkyň spôsobenej smrťou nebohého E.. J..

16. Na vyjadrenie žalovaného 2/ reagoval žalovaný 1/ vyjadrením zo dňa 30.09.2019, v ktorom poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016. V tejto súvislosti uvádzal, že ak aj ústavný súd dospel k záverom, v ktorých sa stotožnil s extenzívnym výkladom pojmu škoda, v podstate iba konštatoval, že takýto ním uvedený výklad neprekračuje ústavno-právne limity. To však automaticky neznamená, že iný výklad, ktorý smeruje k odlišnému právnomu posúdeniu (napr. zo strany Najvyššieho súdu SR v rozhodnutiach 3 Cdo 301/2012 a 8 Cdo 219/2016) by nemal byť prípustný a že by mal odporovať ústave. V otázke výšky škody sa žalovaný 1/ stotožňuje s vyjadrením žalovaného 2/, a teda že žalobou uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy spolu vo výške 500.000,-€ je neprimerane vysoká vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu, najmä na vysoký vek poškodeného, ktorý mal v čase nehody 84 rokov a chronické poškodenie srdca, nemal iný príjem okrem dôchodku a žalobkyne ani iné osoby na neho neboli odkázané výživou. Takáto neprimerane vysoká výška náhrady sa nedá ničím odôvodniť, nepriznáva sa v takej výške ani v obdobných prípadoch.

17. Na pojednávaní strany zotrvali na všetkých svojich vyjadreniach. Žalobkyne k posledným písomným vyjadreniam žalovaných uviedli, že spôsob ako žalovaný 2/ uplatňuje svoje práva ako aj ich rozsah sa im javí v rozpore s dobrými mravmi, keďže to bol žalovaný 2/, ktorý svojim konaním spôsobil dopravnú nehodu a zasiahol do ich osobnostných práv. Ospravedlnenie žalovaného 2/ sa žalobkyniam javí ako účelové v snahe minimalizovať svoju zodpovednosť s poukazom, že náhrada škody je krytá z povinného zmluvného poistenia. Ospravedlnenie tak nepovažujú za myslené vážne a spochybňujú jeho úprimnosť. Za rozporné s dobrými mravmi považovali aj to, že žalovaný 2/ poukazuje na údajne vysoký vek ich otca a týmto zľahčuje svoje konanie, diskriminuje žalobkyne ako aj ich ujmu. Za vysoko morbidne špekulácie považujú to, že ich otec údajne trpel zdravotnými problémami, kvôli ktorým by tak či tak zomrel. Mali tak za to, že žalovaný 2/ týmto svojím konaním zľahčuje ich ujmu so snahou o vylúčenie resp. minimalizovanie náhrady nemajetkovej ujmy, a toto sú podľa ich názoru podstatné a kľúčové okolnosti, ktorými by sa mal súd zaoberať. Pokiaľ ide o majetkové pomery žalovaného 2/, žalobkyne mali

za to, že prihládanie na tieto pomery je neadekvátne, pretože aj Ústavný súd Českej republiky sa vyjadril, že prihládanie k majetkovým pomerom by bolo náhodné a v rozpore s princípom spravodlivosti, nakoľko ak je zodpovedná osoba nemajetná, tak poškodení nemajú možnosť na peňažnú náhradu a naopak, ak by zodpovedná osoba bola majetná, tak by poškodený mal možnosť uplatniť si a získať finančné prostriedky, a teda výška priznanej nemajetkovej ujmy by spočívala v aspekte náhodnosti. Pokiaľ ide o pasívnu legitímáciu žalovaného 1/, žalobkyne trvali na tom, že s poukazom na už vyjadrený právny názor tunajšieho súdu v prvom rozsudku ako aj názor odvolacieho súdu, je táto otázka už vyriešená a pasívna legitímácia žalovaného 1/ je daná.

18. Žalobkyňa 1/ na doplnenie svojich vyjadrení ohľadom zdravotného stavu otca uviedla, že bol vo veľmi dobrom stave, pretože v tom čase jej umieral manžel na onkologické ochorenie, pričom to bol otec, ktorý jej veľmi pomáhal a radil jej aj z odborného hľadiska ako lekár, chodil jej manželovi dávať infúzie. Preto ak by bol otec v tom čase chorý a mal nejaké zdravotné problémy, určite by to nedokázal. Poukázala, že stále je to pre ňu veľmi citlivá téma a súdne pojednávanie jej bolesť znásobuje.

19. Žalobkyňa 2/ na doplnenie svojich vyjadrení ohľadom zdravotného stavu otca uviedla, že ten bol vynikajúci, pretože denne chodil do lesa a bol vo výbornej kondícii. Nemá vedomosť o žiadnych problémoch so srdcom a keď došlo k nehode, tak pre zranenia najprv nebol v daný deň schopný prevozu, ale následne ho už previezli do Prešova, kde podstúpil dve 7 hodinové operácie, ktoré prežil, pričom lekári sa vyjadrovali, že je to výnimočné v jeho veku. Tiež poukázala na to, že otec s nimi riadne komunikoval a myslenie mal v poriadku.

20. Žalovaný 1/ trval na svojom stanovisku, že nie je daná jeho pasívna vecná legitímácia. Naďalej trval na tom, že navrhovaná výška nemajetkovej ujmy je neprimerane vysoká a pokiaľ ide o spochybňovanie zdravotných problémov otca žalobkýň, mal za to, že objektívnym faktom je, že mal vek 84 rokov a že trpel chronickým poškodením srdca, čo bolo potvrdené znalcom, preto s tvrdeniami žalobkýň, že ide o neodôvodnené špekulácie nesúhlasil a ich postoj vníma ako ich subjektívny postoj, kedy sa im otec mohol javiť ako zdravý, ale objektívne tieto problémy mal. Pokiaľ ide o intelekt ich otca, ten nikto nespochyboval.

21. Žalovaný 2/ trval na tom, že pasívna legitímácia žalovaného 1/ je daná a pokiaľ ide o tvrdenia žalobkýň, namietal ich správnosť aj pravdivosť, pretože ani v časti sa nie je možné stotožniť s tvrdením, že by si svoje práva uplatňoval v rozpore s dobrými mravmi. Mal za to, že ide o všeobecné a ničím nepodložené tvrdenie žalobkýň s poukazom, že vo svojom písomnom vyjadrení robil sumár skutočností zistených v konaní pred súdom. Za jedinú, čo je možné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi je podľa jeho názoru výška náhrady nemajetkovej ujmy požadovaná žalobkyňami a uvedené si dovoľuje tvrdiť s poukazom na judikatúru a rozhodnutia súdov, ktoré uvádzal vo svojom vyjadrení a z ktorých je zrejmé, že súdy stanovujú mantinely a limity aj vo vzťahu k nárokom poškodených. Trval na tom, že je potrebné skúmať aj jeho majetkové pomery a za alibistický považuje postoj žalobkýň, že nemajetková ujma je krytá z povinného zmluvného poistenia, tak si aj tak jej náhradu môže požadovať od žalovaného 1/. Mal za to, že žiadne z jeho skutkových tvrdení nemožno považovať za morbidné, pretože každé jeho tvrdenie a závery vychádzajú z objektívne zistených skutočností počas dokazovania, pričom žiadna strana v tomto konaní v žiadnom prípade nič nezľahčuje, avšak je potrebné, aby aj v tomto konaní boli objektívne stanovené limity na to, aby sa určila výška náhrady škody ako aj to, či vôbec má byť žalobkyňami priznaná.

22. Žalovaný 2/ trval na doplnení dokazovania v zmysle svojho písomného vyjadrenia zo dňa 23.08.2019 (č.l. 388 až 392 spisu) a k tomuto návrhu sa pripojil aj žalovaný 1/ obaja s poukazom, že odvolací súd uložil tunajšiemu súdu zohľadniť všetky okolnosti prípadu a doplnenie dokazovania v tomto smere je nutné práve pre úplné zistenie skutkového stavu. Žalobkyne s návrhom na doplnenie dokazovania nesúhlasili, mali za to, že je to v rozpore s koncentráciou konania a že odvolací súd uložil tunajšiemu súdu len opätovne posúdiť ich nárok podľa skutkového stavu zisteného z dokazovania, ktoré už bolo ukončené pred prvým vyhlásením rozsudku. Tiež boli toho názoru, že týmto dokazovaním sa na ich úkor spôsobí prieťah a oddiali sa rozhodnutie vo veci.

23. Po posúdení návrhu žalovaných na doplnenie dokazovania mal súd za to, že v danom prípade nejde o nové dokazovanie, nakoľko zdravotný stav otca žalobkýň už bol posudzovaný, bol k nemu vypočutý aj znalec, avšak súd mal za to, že sa jedná o doplnenie dokazovania ohľadom zdravotného stavu otca

žalobkyni pred nehodou. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd uložil tunajšiemu súdu povinnosť zohľadniť všetky okolnosti prípadu a opätovne návrh posúdiť a keďže žalovaní sa od začiatku bránili aj námietkou, že na smrť žalovaného vplývalo viacero príčin, jednou z ktorých bol aj zdravotný stav zosnulého pred nehodou, mal súd za to, že je potrebné vykonať doplnenie dokazovania v tomto smere, aby mal súd k dispozícii všetky skutkové okolnosti prípadu na posúdenie výšky nároku. Súd však nepovažoval za potrebné zisťovať zdravotný stav zosnulého pred nehodou v tak podrobnom rozsahu ako žiadal žalovaný 2/ a mal za to, že pre rozhodnutie vo veci bude postačujúce, ak sa od kompetentných orgánov vyžiada správa, či otcovi žalobkyni bolo priznané postavenie osoby ťažko zdravotne postihutej alebo bola riešená jeho zdravotná spôsobilosť v súvislosti s priznaním sociálnej pomoci, preto v uvedenom rozsahu pripustil doplnenie odkazovania.

24. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad vo svojej správe zo dňa 28.11.2019 uviedol, že nebohý E.. D. J. nebol nikdy na úrade posudzovaný, nepoberal žiadne peňažné príspevky na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a nebol ani občanom s ťažkým zdravotným postihnutím. Taktiež nepoberal žiadne iné sociálne dávky.

25. Sociálna poisťovňa vo svojej správe zo dňa 22.11.2019 uviedla, že nebohý E.. D. J. nebol poberateľom invalidného dôchodku, od roku 1994 bol poberateľom starobného dôchodku.

26. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

27. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

28. Podľa § 15 Občianskeho zákonníka po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

29. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

30. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

31. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

32. Podľa § 428 Občianskeho zákonníka svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

33. Podľa § 822 Občianskeho zákonníka z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poisťiteľ za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá.

34. Podľa § 823 Občianskeho zákonníka náhradu platí poisťiteľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poisťiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

35. Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

36. Podľa § 4 ods. 1 zákona o PZP č. 381/2001 Z. z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

37. Podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP č. 381/2001 Z. z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,

d) ušlého zisku.

38. Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP č. 381/2001 Z. z. poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

39. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP č. 381/2001 Z. z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

40. Predmetom tohto sporu bol nárok žalobkyní na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá im vznikla tým, že žalovaný 2/ spôsobil dopravnú nehodu, následkom ktorej zomrel otec žalobkyní. Zodpovednosť žalovaného 1/ žalobkyne vyvodzovali titulom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

41. V intenciách pokynov odvolacieho súdu tunajší súd opätovne posúdil nárok žalobkyní, pričom vychádzal z dokazovania vykonaného pred prvým rozhodnutím súdu ako aj doplneného dokazovania po vrátení vecí.

42. Keďže žalovaný 1/ aj napriek právnemu názoru vyjadrenému odvolacím súdom trval na tom, že v danom konaní nie je daná jeho pasívna vecná legitímácia, v prvom rade sa súd vyjadruje k tejto námietke. Súd rovnako ako v prípade prvého rozhodnutia vo veci uvádza, že s právnym názorom žalovaného 1/ sa nestotožňuje a má za to, že pojem škody na zdraví podľa § 4 ods. 2 písmeno a) zákona o PZP je potrebné vykladať čo najextenzívnejšie a že súčasťou náhrady škody je nie len právo majetkovej povahy, ale aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, za ktorú možno priznať zadostučinenie peňažnou formou podľa § 13 OZ. Právne názory k danej problematike sa postupne vyvíjali, avšak v súčasnosti je zjavné, že súdna prax zaujala jednotné stanovisko k problematike pasívnej legitímácie poisťovní, o čom svedčí rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.07.2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016 publikovaný v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 61/2018 v znení právnej vety : " Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o PZP je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná." Rovnako tak súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR zo dňa 05.12.2018 sp. zn. II. ÚS 695/2017 ako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.03.2019 sp. zn. 3Cdo 230/2017. Z uvedených dôvodov mal súd za to, že žalovaný 1/ je pasívne vecne legitimovaný v tomto konaní, nakoľko žalovaný 2/ mal so žalovaným 1/ uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, čo v tomto konaní ani nebolo sporné.

43. V konaní nebolo sporné, že žalovaný 2/ bol rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 4T/87/2013 zo dňa 13.06.2013, právoplatného dňa 13.06.2013 uznaný vinným z toho, že dňa 27. októbra 2012 v Levoči po Probstnerovej ceste v smere jazdy Poprad - Prešov, v pravom jazdnom pruhu viedol osobné motorové vozidlo zn. Š. Z., kde pri vstupnej bráne do nemocnice nedal prednosť chodcovi - E.. D. J., prechádzajúcemu po prechode pre chodcov, zľava doprava - zo smeru jazdy vodiča a prednou časťou vozidla do neho narazil, čím mu spôsobil zranenia, ktoré boli so zlyhaním chronicky chorobne poškodeného srdca ťažkého stupňa pri skôrnatení vencovitých tepien srdca ťažkého stupňa

bezprostrednou príčinou smrti, ku ktorej došlo dňa XX.XX.XXXX, pričom konal v rozpore s § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, teda inému z nebanlivosti spôsobil smrť a uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom konania, a to tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona. Za prečin usmrtenia bol žalovaný 2/ odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou v trvaní 40 mesiacov. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 54 mesiacov. Žalovaný 2/ v trestnom konaní dobrovoľne uznal svoju vinu a konanie bolo ukončené schválením dohody o vine a trestne. Ako odvolací súd konštatoval vo svojom uznesení, týmto výrokom rozhodnutia trestného súdu je súd viazaný v konaní o náhrade nemajetkovej ujmy, zodpovednosť žalovaného 2/ za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobností žalobkyň je teda preukázaná a ide o objektívnu zodpovednosť, ktorá je zodpovednosťou nezávisiacou na zavinení.

44. Pokiaľ ide o nárok uplatňovaný žalobkyňami, k tomu súd uvádza, že svoj nárok oprel o § 13 OZ s tým, že ich ujma má spočívať v psychických útrapách, smútku, žiali spôsobených smrťou ich otca, s ktorým mali podľa svojho vyjadrenia blízky a intenzívny vzťah. Žiadajú náhradu ujmy, ktorá nemá majetkový charakter a pri ktorej je vylúčené uvedenie do pôvodného stavu, nakoľko smrť ich otca je nevratná, definitívna a strata blízkeho človeka nenahraditeľná. Ľudský život človeka nie je možné vyčíslieť, preto nie je možné exaktne vyčíslieť ani peňažnú náhradu za ujmu spôsobenú stratou blízkeho človeka, avšak podľa názoru súdu túto peňažnú náhradu nemožno vyčíslívať tak, aby bola čo najvyššia, nakoľko táto náhrada nemajetkovej ujmy má plniť satisfakčnú funkciu s cieľom zmierniť stav vyvolaný stratou blízkeho človeka. Pri určení výšky škody je podľa názoru súdu potrebné vychádzať zo zásady spravodlivosti a slušnosti, pričom to, čo je spravodlivé a slušné je práve v uvedených prípadoch vnímané veľmi subjektívne a názory zúčastnených sa môžu značne líšiť. V zmysle § 13 ods. 3 OZ je na úvahe súdu akú výšku náhrady nemajetkovej ujmy určí, táto úvaha však nemôže byť len voľnou úvahou, nakoľko musí prihliadnúť jednak na závažnosť ujmy ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, a teda súd musí nájsť objektívne hľadiská, ktoré môžu byť podkladom pre jeho rozhodnutie o výške náhrady. Súd preto skúmal tak okolnosti na strane žalobkyň ako aj okolnosti na strane žalovaného 2/.

45. Pokiaľ ide o okolnosti na strane žalobkyň, z ich výpovedí mal súd preukázané, že s otcom mali blízke a intenzívne vzťahy, boli spolu v pravidelnom kontakte a otec pre ne predstavoval oporu. Tiež mal súd preukázané, že v čase smrti otca žalobkyň boli obe v zrelom veku, žili samostatne so svojimi rodinami, neboli na otca odkázané výživou. Ich otec bol starobným dôchodcom, ktorý sa snažil žiť svoj život aktívne, nakoľko celý život takto žil, pretože aj počas produktívnych rokov svojho života naplňal svoje dni úspešnou prácou lekára a žalobkyne ho vnímali ako muža, ktorý žil s ich matkou v šťastnom manželstve, vytvárali spokojnú rodinu a bol dobrým otcom. Je nepochybné, že pokiaľ si žalobkyne boli so svojim otcom takto blízke, jeho stratu, aj keď prišla v dôchodkom veku 84 rokov, nič nenahradí a je prirodzené, že ich túžbou bolo žiť so svojim otcom a tešiť sa zo vzájomnej blízkosti čo najdlhšie. Aj keď bol žalovaný 2/ právoplatne odsúdený a potrestaný za dopravnú nehodu, ktorú spôsobil a následkom ktorej otec žalobkyň zomrel, žalobkyne nevnímajú uvedené odsúdenie ako postačujúcu morálnu satisfakciu a majú za to, že na to, aký dobrý človek a lekár bol ich otec, im toto odsúdenie na zadosťučinenie nepostačuje.

46. Pokiaľ ide o okolnosti na strane žalovaného 2/, z obsahu trestného spisu mal súd preukázané, že dopravnú nehodu spôsobil z nebanlivosti, svoju vinu nepopieral, prijal trest a riadne ho vykonával. Aj keď žalobkyne odsúdenie žalovaného 2/ nepovažujú za dostatočnú satisfakciu, pre účely rozhodovania o výške náhrady nemajetkovej ujmy súd uvedenú okolnosť vzal do úvahy. Po nehode žalovaný 2/ poskytol prvú pomoc, udalosť nahlásil. Z vyjadrení žalovaného 2/ je tiež zrejmé, že sám ťažko nesie uvedenú nehodu o to viac, že pracuje v zdravotníctve na traumatológii a denne vidí prípady, ktorý sa stal aj jemu. Prejavil ľútosť a žalobkyňiam sa ospravedlnil, pričom tvrdenia žalobkyň, že toto jeho ospravedlnenie vnímajú ako neúprimné a účelové považoval súd za ich subjektívne tvrdenia nepodložené žiadnym relevantným dôkazom, ktorý by tieto ich pocity mohol navodiť. Taktiež sa súd nestotožnil s názorom žalobkyň, že by žalovaný 2/ ich ujmu zľahčoval alebo pri uplatňovaní svojich práv postupoval v rozpore s dobrými mravmi či morbidne, nakoľko žalovaný 2/ všetky svoje vyjadrenia opieral jednak o zistené skutkové okolnosti prípadu a svoje právne posúdenie preukazoval rozhodnutiami iných súdov v obdobných prípadoch, čo súd považuje za spôsob uplatňovania svojich procesných práv v súlade so zákonom a v jeho konaní nevzhladol ani rozpor s dobrými mravmi. Uvedená dopravná nehoda mala na žalovaného nepochybne negatívny dopad aj vzhľadom k tomu, že mu bol uložený trest zákazu činností, nemohol viesť motorové vozidlo, čím sa mu skomplikovalo bežné fungovanie v jeho živote. Keďže postoj žalovaného 1/ je od začiatku konania taký, že žalobu vo vzťahu k svojej osobe navrhuje

zamietnuť, pretože má za to, že povinné zmluvné poistenie nepokrýva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, je zrejmé, že aj v majetkovej oblasti môže mať nehoda negatívny dopad na žalovaného 2/, ktorý napriek tomu, že poistenie uzavretie mal, vzhľadom na postoj poisťovne nevie, či nebude zaviazaný nahradiť žalobkyniam nemajetkovú ujmu, pričom výška 500.000,-€, ktorú žalobkyne požadujú, je pre neho likvidačná.

47. Okrem vyššie uvedených okolností na strane žalobkýň a žalovaného 2/ ktoré súd zohľadňoval pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy, obaja žalovaní poukazovali aj na to, že zdravotný stav otca žalobkýň už pred nehodou nebol dobrý, nakoľko mal chronicky poškodené srdce a ťažko skôrnatené cievy. Z obsahu trestného spisu, kde bolo vykonané znalecké dokazovanie ako aj výpoveďou znalca v tomto konaní mal súd preukázané, že otec žalobkýň v čase nehody trpel týmito chorobami, ktoré vyplývali aj z jeho veku, avšak smrť, ktorá u neho nastala, bola v dôsledku dopravnej nehody. Doplneným dokazovaním mal súd preukázané, že pred nehodou nebol otec žalobkýň nikdy posudzovaný pre účely priznania invalidného dôchodku alebo dávok sociálnej pomoci, či priznania postavenia osoby ťažko zdravotne postihutej, z čoho je zrejmé, že jeho zdravotný stav bol v poriadku.

48. Pri svojich úvahách o výške náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal súd aj zo zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov, ktorý upravuje výšku odškodnenia. Zo znenia tohto zákona je zrejmé, že ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50 násobku minimálnej mzdy (§ 12 ods. 2 zákona). Za obeť násilného trestného činu sa pritom považuje fyzická osoba, ktorej bola ujma na zdraví spôsobená úmyselným násilným trestným činom (§ 2 ods. 1 písmeno d/ bod 1 zákona). V čase smrti otca žalobkýň, teda v roku 2013, bola výška minimálnej mzdy 338,-€ a v súčasnosti v roku 2020 je jej výška 580,-€. Päťdesiatnásobok minimálnej mzdy tak v roku 2013 predstavoval sumu 16.900,-€ a v súčasnosti predstavuje sumu 29.000,-€. V záujme zachovania reálnych hodnôt náhrady nemajetkovej ujmy je podľa názoru súdu potrebné zohľadniť aj ekonomický vývoj spoločnosti. Keďže v prípade žalovaného 2/ išlo o nedbanlivostný trestný čin, bol súd toho názoru, že uvedené je potrebné zohľadniť, nakoľko sumy odškodnenia zákon predpokladá pri úmyselnom trestnom čine.

49. Po posúdení všetkých vyššie uvedených okolností dospel súd k záveru, že suma 15.000,-€ pre každú žalobkyňu je sumou primeranou a plní satisfakčnú funkciu náhrady nemajetkovej ujmy, na základe čoho zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne túto sumu žalobkyniam zaplatiť, keďže zodpovednosť žalovaného 2/ je daná § 420 ods. 1 OZ, § 427 ods. 1 OZ a § 428 OZ a žalovaný 1/ ako poisťovateľ je povinný túto škodu nahradiť titulom zákona o PZP č. 381/2001 Z. z.

50. Keďže žalobkyne sa svojim návrhom domáhali zaplatenia sumy každá po 250.000,-€ a súd im priznal nárok na zaplatenie sumy po 15.000,-€, v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. K výške náhrady nemajetkovej ujmy požadovanej žalobkyňami súd uvádza, že aj keď zákon nestanovuje žiadnu hranicu ohľadom výšky a je veľmi ťažké túto hranicu určiť, keďže život človeka je neoceniteľný, musia byť podľa názoru súdu dané objektívne kritériá, ktoré je potrebné zohľadniť a za takéto kritérium považoval súd jednak zákon č. 274/2017 Z. z. , nakoľko tento stanovuje sumy odškodnenia za smrť človeka a rovnako tak vychádzal súd aj z doposiaľ priznaných súm v iných súdnych konaniach, na ktoré už poukazoval jednak žalovaný 2/ vo svojom písomnom vyjadrení a jednak ktoré sú súdu známe zo zverejnenej rozhodovacej činnosti, ako napr. NS SR v konaní sp. zn. 4Cdo 139/2011 zamietol dovolanie v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy za smrť chodkyne (dcéry) zrazenej na prechode pre chodcov, kde rodičom bola priznaná suma po 15.000,-€ a súrodencom suma po 2.000,-€. V konaní sp. zn. 1Mcdo 10/2013 NS SR zamietol mimoriadne dovolanie v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy za smrť syna pri dopravnej nehode, kedy rodičom bola priznaná suma po 8.300,-€. Alebo KS ZA v konaní sp. zn. 8Co 264/2013 potvrdil priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za smrť chodca zrazeného na prechode vo výške 20.000,-€ pre manželku, 23.000,-€ pre maloleté dieťa a po 10.000,-€ pre rodičov. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 05.12.2017 pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať aj svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. S poukazom na uvedené skutočnosti súd nepovažoval výšku náhrady nemajetkovej ujmy požadovanú žalobkyňami za primeranú.

51. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

52. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku výnimočne súd neprizná náhradu trov konania , ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

53. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

54. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

55. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, pri rozhodovaní prihliadol súd k ustanoveniu § 257 CSP. Keďže žalobkyniam priznal súd nárok každej vo výške po 15.000,- €, predstavuje táto suma 6% zo sumy 250.000,- €. Vo zvyšku bola žaloba zamietnutá a táto časť predstavuje 94% neúspechu žalobkýň (250.000 - 15.000 = 235.000, t. j. 94 % zo sumy 250.000). Je teda zrejmé, že žalobkyne boli v prevažnej miere v konaní neúspešné a v zmysle zásady úspechu by boli povinné nahradiť žalovaným trovy konania. Avšak za dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý súd žalobkyne nezaviazal trovy žalovaným nahradiť považoval súd to, že svoj nárok si uplatnili z dôvodu ujmy, ktorá im bola spôsobená smrťou ich otca, pričom ich otec zomrel následkom dopravnej nehody zavinenej žalovaným 2/, ktorý mal poistenie uzavreté u žalovaného 1/ a taktiež za dôvod považoval aj to, že výšku náhrady ujmy v zmysle § 13 ods. 3 OZ určuje súd po prihliadnutí všetkých okolností. Na základe uvedeného rozhodol súd tak, že žiadnej zo strán náhradu trov nepriznal.

56. Keďže v konaní bol vypočutý znalec, ktorému bola uznesením zo dňa 03.05.2016 (č. I. 230 spisu) priznaná odmena vo výške 52,86€ a ktorá bola poukázaná z finančných prostriedkov štátu, vznikol štátu nárok na náhradu týchto trov, ktoré platil a nezavinil, nakoľko štát nenesie žiadnu zodpovednosť za výsledok sporu. Keďže návrh na dokazovanie vypočutím znalca bol podaný žalovaným 1/ (na pojednávaní dňa 02.02.2016, č. I. 128 spisu) a zároveň žalovaným 1/ nebol zložený predpoklad na trovy tohto dôkazu, zaviazal súd žalovaného 1/ nahradiť štátu tieto trovy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na Slovensku v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID - 19 a prijatia zákona č. 62/2020 Z. z. súd zároveň strany sporu poučuje, že v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. lehota na podanie odvolania neplynie do 30.04.2020.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.